

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/144/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818010466
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3818010466.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a členov senátu JUDr. Michala Antalu a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci proti obžalovanému M. B., nar. XX.XX.XXXX v K., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, 2 písm. a), b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06. decembra 2018, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu v Prievidzi sp. zn. 1T/91/2018 zo dňa 15. októbra 2018 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr.por. sa sťažnosť obžalovaného M. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Prievidzi podal dňa 20. júla 2018 na Okresný súd v Prievidzi pod sp. zn. 2Pv 284/18/3307-37 obžalobu na obžalovaného M. B. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods.1, 2 písm. a), b) Trestného zákona.

Obžalovaný M. B. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 15. októbra 2018 prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Z. C. ústne do zápisnice vzniesol námietku zaujatosti voči samosudcovi Mgr. Vojtechovi Chmelanovi. Túto odôvodnil tým, že pred vstupom do pojednávacej miestnosti, kde bol zavolaný sa už nachádzal prokurátor ako procesná strana. Námietku odôvodnil tiež tým, že Okresnému súdu v Prievidzi oznámil, že mu nebola zaslaná výzva, aby do termínu hlavného pojednávania zaslal návrhy na doplnenie dokazovania a aj z toho dôvodu, že samosudca obžalovaného poučoval o tom, že nie je viazaný trestom, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom.

Samosudca o vznesenej námietke obžalovaného rozhodol uznesením sp. zn. 1T/91/2018 zo dňa 15. októbra 2018 tak, že podľa § 31 ods.1 Trestného poriadku samosudca Mgr. Vojtech Chmelan nie je vylúčený z prejednávania veci vedenej na Okresnom súde v Prievidzi sp. zn. 1T/91/2018 vo veci obžalovaného M. B., nar. XX.XX.XXXX v K., okres O., trvale bytom J. C., ulica X. Q. č. XXX/XXX, okres O., ktorú podal na hlavnom pojednávaní dňa 15. októbra 2018 prostredníctvom obhajcu JUDr. Z. C. z Advokátskej kancelárie M..

V odôvodnení svojho rozhodnutia samosudca uviedol, že námietku obžalovaného nepovažuje za opodstatnenú. Obžalovaného ani ostatných účastníkov trestného konania nepozná, nie je so žiadnou stranou v trestnom konaní v príbuzenskom pomere, ani žiaden kontakt s nimi neudržiava. Pokiaľ sa týka námietky, že prokurátor sa nachádzal pred vstupom obhajcu v pojednávacej miestnosti, uviedol, že keď išiel do pojednávacej miestnosti, tak pred dverami sa nachádzal prokurátor, poškodená, pričom obhajca a obžalovaný boli na konci chodby. Dal pokyn prokurátorovi, aby vstúpil do pojednávacej miestnosti, asistentke ešte pred vstupom povedal, aby do pojednávacej miestnosti zavolała obhajcu a poškodenú, čo ona aj urobila. Poškodená, obhajca sa do pojednávacej miestnosti dostavili vzápätí, keď už prokurátor sedel v pojednávacej miestnosti, avšak dvere do pojednávacej miestnosti boli počas celej tejto udalosti otvorené a tieto procesné strany boli do pojednávacej miestnosti zavolané kvôli poučeniu poškodenej v zmysle Zákona číslo 374/2017 Z.z., t.j. poučenie poškodenej o jej právach ohľadne ochrany osôb, na

ktorých bola spáchaná trestná činnosť. Pokiaľ obhajca namietal tú skutočnosť, že mu nebola zaslaná výzva ohľadne návrhov na vykonanie dôkazov na hlavnom pojednávaní, je pravdou, že táto výzva mu nebola doručená, avšak v danom prípade sa jedná o procesný úkon a podľa názoru samosudcu, sa nemôže jednať o námietku zaujatosti. Čo sa týka námietky, že upozorňoval obvineného, že v prípade uznania viny nie je viazaný trestom, ktorý bol uložený v trestnom rozkaze, samosudca poukázal na ustanovenie § 355 ods.3 Trestného poriadku, z ktorého táto skutočnosť jednoznačne vyplýva a obvinený by mal byť o tom informovaný.

Proti citovanému uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu sťažnosť obžalovaný, v ktorej uviedol, že napadnuté uznesenie sa opiera o subjektívne výroky dotknutého samosudcu. Zvýraznil, že počas toho ako on stál na chodbe a po príchode prokurátora do pojednávacej miestnosti, boli dvere na pojednávacej miestnosti zatvorené. Prítom pred vyvolaním veci v pojednávacej miestnosti prítomná strana tam nemala čo robiť, čo je porušením ustanovenia § 40 ods. 1 vyhl. MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v aktuálnom znení. Takéto správanie porušuje túto rovnosť a zakladá odôvodnenú pochybnosť o tom, že súd bude nadržávať strane, ku ktorej už nepristupuje ako k takej, ktorá má rovné postavenie s ostatnými stranami v konaní. Vo vzťahu k údajnej potrebe informovania o tom, že súd nie je viazaný výškou trestu, ktorý bol uložený trestným rozkazom, sťažovateľ uviedol, že toto informovanie sa odohralo pri dopytovaní, či trvá na podanom odpore proti trestnému rozkazu a odznelo výrokmi o tom, že dostane viac ako v trestnom rozkaze. Zo spôsobu formulácie týchto výrokov je zrejmé, že samosudca rozhodol o vine obžalovaného už pred vykonaním dokazovania. Nadobudol preto presvedčenie, že ho samosudca tlačí do vzatia odporu proti trestnému rozkazu späť, inak mu hrozí ešte vyšší trest. Považuje za potrebné ešte uviesť aj tú skutočnosť, že sudca, ktorý fajčí v pojednávacej miestnosti (pred ich príchodom, aj pred ich odchodom, t. j. priamo pred nimi, teda porušuje všeobecne záväzný právny predpis), nemôže vzbudzovať žiadnu dôveru o tom, že jeho rozhodovanie je zárukou zákonnosti. Možno je pravda, že nezaslanie výzvy na oznámenie dôkazov je len absenciou procesného úkonu, no zvolený obhajca osobitne na tento nedostatok upozornil a žiadal o jej doručenie v auguste 2018, no dá sa to vykladať aj tak, že žiadne dôkazy predložené z jeho strany nemajú zmysel (aj pripustenie ďalších dôkazov sa mohlo odhrať až pod vplyvom vznesenej námietky zaujatosti). Všetky vyššie opísané skutočnosti ho vedú k pochybnostiam o nezaujatosti dotknutého samosudcu. Navyše dňa 18.10.2018 mal sťažovateľ civilné pojednávanie, zhodou okolností v tej istej pojednávacej miestnosti, kedy obhajca zbadal dotknutého samosudcu schádzať po schodoch a tento na jeho pozdrav neodpovedal, rovnako neodpovedal na jeho pozdrav na WC, kde sa s ním stretol. Takéto správanie samosudcu nepredstavuje žiadnu záruku, že v konaní nedôjde k pomste za realizáciu jeho práv v konaní a je prejavom negatívneho vzťahu k sťažovateľovi a k zvolenému obhajcovi. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby nadriadený súd vylúčil samosudcu z pojednávania a rozhodovania jeho trestnej veci.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.

V zmysle § 31 ods.1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k pojednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcom, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní. Ide o taxatívne vymenované dôvody, v dôsledku ktorých môže dôjsť k pochybnostiam o nestrannosti (nezaujatosti) sudcu pri pojednávaní a rozhodovaní konkrétnej veci. Musí pritom ísť o konkrétne skutočnosti, z ktorých by sa dala vyvodiť pochybnosť o nezaujatosti sudcu, ktorého zaujatosť je oznamovaná. Pomerom k pojednávanej veci treba rozumieť zainteresovanosť orgánu trestného konania na skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Pomerom k osobám uvedeným v § 31 ods.1 Tr. por. sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z tam uvedených osôb, ktorý môže vyvolať u procesných strán alebo vo verejnosti pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne jestvuje aj mimo rámec trestného konania. Takýto vzťah môže spočívať najmä v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods.1 Tr. por., môže ísť tiež o úzke priateľstvo, kamarátstvo alebo naopak o vzťah negatívneho charakteru.

Uplatnenie inštitútu § 31 ods. 1 Tr. por. o vylúčení orgánov trestného konania však prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu alebo pomeru preukázaná. Skúma sa nielen tzv. subjektívne

hľadisko, ale i objektívne hľadisko. Krajský súd skúmal nestrannosť sudcu nielen zo subjektívneho hľadiska (v danom prípade sa sudca Mgr. Chmelan necíti zaujatý), ale i z objektívneho hľadiska, t.j. či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti o jeho nestrannosti, ktoré sa posudzujú podľa vonkajších objektívnych skutočností. Rozhodujúcim prvkom pri posudzovaní zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava z tzv. vychýlenia nestrannosti je objektívne oprávnená, čo treba posúdiť v každom jednotlivom prípade. Relevantnou je však len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Pri rozhodovaní o prítomnosti oprávneného dôvodu na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť (v danom prípade obžalovaného) dôležité, ale nie rozhodujúce. Určujúce v tejto spojitosti však je predovšetkým to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 31 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. V danom prípade krajský súd takéto dôvody nezistil. Pokiaľ ide o sťažovateľom vytýkanú prítomnosť prokurátora v pojednávacej miestnosti pred vstupom obžalovaného a jeho obhajcu, je nutné uviesť, že takýto postup síce nie je v súlade s ustanovením § 40 ods. 1 vyhl. MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, no samosudca vo svojom rozhodnutí vysvetlil, ako k tomu došlo a z akých dôvodov, čo je napokon podporené i zápisnicou o hlavnom pojednávaní. Nedôsledný postup s citovaným ustanovením vyhlášky, keď po vyvolaní veci sa strany dostavili do pojednávacej miestnosti postupne a v dôsledku toho došlo k tomu, že krátky čas bol prokurátor v pojednávacej miestnosti skôr ako protistrana, nemôže sama o sebe bez ďalšieho zakladať dôvod na vylúčenie samosudcu, najmä ak nie je preukázaný iný vzťah samosudcu k stranám, alebo veci samej. Pokiaľ ide o ďalšie dôvody vznesenej námietky a to nedoručenia výzvy na vykonanie dôkazov, ako aj poučenia, že súd nie je viazaný trestom, ktorý bol uložený trestným rozkazom, je nepochybné, že ide námietky voči procesnému postupu súdu v konaní, o ktorých sa v zmysle § 32 ods.6 Tr.por. nekoná. Napriek tomu krajský súd považuje za nutné poukázať na to, že návrhy na vykonanie, resp. doplnenie dokazovania možno predniesť i na hlavnom pojednávaní tak, aby bolo plne zachované právo obžalovaného v tomto smere, čo sa napokon aj stalo. Rovnako je nutné skonštatovať, že oznámenie o tom, že súd nie je viazaný uloženým trestom v trestnom rozkaze, ktorý bol v dôsledku podaného odporu zrušený, je v súlade so zákonom. Pritom v sťažnosti uvádzané tvrdenie o slovách „že dostane viac ako v trestnom rozkaze“ nemá oporu v zápisnici o hlavnom pojednávaní, kde v sťažnostných dôvodoch obžalovaný prostredníctvom obhajcu namietal poučenie o tom, že súd nie je viazaný trestom uloženým trestným rozkazom. Napokon ani zo skutočnosti, že samosudca v budove súdu neopätovoval pozdrav obhajcu a obžalovaného, nemožno vyvodzovať zaujatosť sudcu voči obžalovanému. Rovnako i skutočnosť, že samosudca mal fajčiť v pojednávacej miestnosti pred príchodom strán a po skončení pojednávania, nie je zákonným dôvodom na jeho vylúčenie v predmetnej trestnej veci. Ak sa tak stalo, môže takúto vec vo vzťahu k danému sudcovi riešiť predseda súdu v rámci svojich právomocí.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd na podklade sťažnosti obžalovaného nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vylúčenie konajúceho sudcu Mgr. Vojtecha Chmelana z prejednávania trestnej veci obžalovaného M. B. vedenej na Okresnom súde v Prievidzi pod sp.zn. 1T/91/2018 (nezistiac ani dôvody podľa § 31 ods. 2, ods.3 Tr.por.), preto sťažnosť obžalovaného podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr.por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.